

Ks. ALBAN STOLZ

DOKTOR TEOLOGII

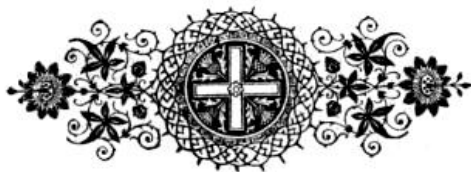
NIEZAPOMINAJKI

RADY I PRZESTROGI

na całe życie

dla młodzieży żeńskiej

KRAKÓW 2022

www.ultramontes.pl

NIEZAPOMINAJKI

RADY I PRZESTROGI

na całe życie

dla młodzieży żeńskiej

Ks. ALBAN STOLZ
DOKTOR TEOLOGII

1.

Przez Chrztost święty stałaś się dziećciem Boga – przez Komunię św. została twoja dusza Jego oblubienicą; tj. Pan Bóg miłuje cię nieskończenie więcej, niż najlepszy człowiek swoje dziećcie, swego brata, przyjaciela lub oblubienicę miłować zdoła, i dlatego właśnie chce Pan Bóg, abyś i ty Go nawzajem miłowała nad wszystko, aby twoja dusza była zawsze piękną, czystą i godną mieszkać z Nim w niebie. – Chociażby się tve ciało zestarzało, dusza powinna zostać zawsze młodą, piękną, ukochaną oblubienicą Pana Jezusa przez całe życie i na wieki.

2.

Przede wszystkim powinnaś się starać, abyś białej szaty swej duszy tj. jej niewinności i świętości otrzymanej we Chrztost i Komunii św. nigdy nie splamiła. Unikaj więc towarzystwa takich osób, które nie mają wiary, które lekkomyślnie mówią, żartują lub zbyt śmiałe są w swoim postępowaniu – a gdyby kto się ośmielił zachowywać się nieskromnie w twej obecności, okaż mu swoje oburzenie. – Szanuj w sobie godność oblubienicy Chrystusowej i nie trać jej dla przypodobania się śmiertelnemu człowiekowi, który wkrótce zgnije w grobie. Nie bądź też skorą do tańca, bo członki Chrystusowe nie tańczą.

3.

Bądź czysta przez wzgląd na swoją godność, iześ świątynią Bożą – w ubiorze zaś bądź obyczajną i skromną. Nie ubieraj się wytworniej, niż inne bogobojne dziewice twego stanu. Nie staraj się odróżnić od nich, aby zwrócić na siebie czyjąś uwagę, albo komuś się przypodobać. Chęć odznaczania się strojem, podobania się i wszelkiego rodzaju próżność są brzydkimi wadami, które pokrywają twoją duszę jakby trądem i uczynią Boskiemu Oblubieńcowi obrzydłą. Czyliż nie przenosisz Pana Jezusa, który za ciebie umarł na krzyżu i do ciebie zstąpił w Komunii św. nad wszystkich ludzi? I cóż ci pomogą ludzie przy śmierci i w wieczności?

4.

Najpospolitszym grzechem, przez który bardzo wiele niewiast traci łaskę Bożą, jest obmowa. Nawet rozmyślnie przysłuchiwanie się obmowie jest już grzechem. Chociażby to było całkiem prawdziwe, co o drugich złego mówisz,

przecież grzeszysz twą mową przeciw miłości bliźniego; a gdybyś coś nieprawdziwego powiedziała o bliźnim, to musisz odwołać przed wszystkimi, którzy to słyszeli, inaczej nie pomoże ci nawet spowiedź. Uważaj więc dobrze, abyś nigdy o nikim źle nie mówiła czy to prawda lub nieprawda – postanów sobie, że będziesz także drugich przestrzegać przed obmową. Pamiętaj o tej przestrodze Zbawiciela: "*Nie sądzcie, abyście nie byli sądzeni*". Tylko wtedy wolno ci powiedzieć przed innymi, że bliźni zblądził, jeśli tego potrzeba do jego poprawy lub do odwrócenia jakiegoś większego złego.

5.

Jeżeli jesteś tak ubogą, że musisz służyć, nie uważaj tego za nieszczęście, bo wobec Pana Boga jest rzeczą chwalebniejszą i więcej zasługującą służyć, aniżeli być obsługiwanym. I Syn Boży zstąpił z nieba, aby służyć i życie swe za nas oddać. Módl się jednak do Pana Boga, aby cię zaprowadził do domu bogobojnego i zapytaj się wprzód, czy w tej rodzinie, w której służbę przyjmujesz, panują dobre obyczaje i pobożność. Nie uważaj na to, gdzie dają lepsze pożywienie i większą zapłatę, ale gdzie bezpieczniej i korzystniej dla twojej duszy. Wymów sobie najprzód, aby ci było wolno dopełniać obowiązków chrześcijańskich, a jeśli by pomimo to groziło w tym domu twojej duszy później jakie niebezpieczeństwo, nie daj się dłużej zatrzymywać, lecz opuść go z miłości ku Panu Bogu, a ufaj silnie, że Pan Bóg cię nie opuści.

6.

Jeżeli zaś Pan Bóg postawił cię na takim stanowisku, że nie potrzebujesz szukać służby, lecz zostajesz przy twojej rodzinie, to miej zawsze na pamięci przypowieść Chrystusową o dziesięciu pannach, z których pięć było mądrych, a pięć głupich. Wszystkie one miały lampy tj. dziewictwo i nie były grzesznymi, a przecież pięć z nich wykluczył oblubieniec z godów czyli z królestwa niebieskiego, bo nie miały oleju w lampach tj. nie miały dobrych uczynków. Pamiętaj więc, że do zbawienia nie wystarczy wystrzegać się grzechów, ale należy także wypełniać dobre uczynki, osobliwie uczynki miłosierdzia. Nie zaniedbaj więc żadnej sposobności – gdzie tylko możesz, odwiedź chorych, wspomagaj biednych, ucz nieumiejętnych itp. Tak okażesz, że chcesz należeć do liczby mądrych, które zawczasu starają się nabyć oleju do lampy. Nie można nazwać mądrą taką dziewicę, która zamiast rozsądnie używać swoich pieniędzy, marnuje takowe na zbytkowne stroje, świecidełka, wstążki, łakocie lub inne fraszki.

7.

Zwykle mają dziewczęta sposobność obcować z mniejszymi dziećmi, czy to z rodzeństwem czy też z dziećmi sąsiadów, niektóre zaś muszą nieustannie bawić dzieci jako piastunki, mają więc wiele sposobności wpływać na nie. Wpływ taki na małe dzieci jest wielkiej doniosłości i nigdzie łatwiej jak w obcowaniu z dziećmi możesz sobie zasłużyć na wieczną nagrodę lub karę. "*Biada temu*" mówi Zbawiciel "*który zgorszy jednego z tych maluczkich*" tj. kto jest przyczyną, że ich niewinna dusza skała się grzechem – przeciwnie przyjmuje Pan Jezus to wszystko, co dobrego jakiemu dziecku uczynimy, jakobyśmy Jemu samemu uczynili. Strzeż się więc, abyś nie popsowała jakiego dziecięcia niebacznym słowem lub złym przykładem, abyś nie zaszczepiła w nim zarozumiałości, łakomstwa, nienawiści, kłamstwa, nieposłuszeństwa, niewstydlivosti itp. Wzięłabyś na siebie wielką odpowiedzialność, którą trudno zrzucić z siebie przez spowiedź, bo szkoda, stąd powstała dla duszy dziecięcia, może się już nigdy nie da naprawić. Staraj się więc, abyś była dla dzieci wszędzie jakby Aniołem Stróżem. Rozmawiaj z nimi poważnie i ze czcią o Panu Bogu, o Zbawicielu, o Matce Boskiej, o śmierci i wieczności, napominaj je, gdy coś grzesznego uczynią, módl się z nimi, ucz je nabożnych wierszyków i prowadź ze sobą do kościoła. Najlepszym uczynkiem, jaki możesz wykonać jest: uczyć dzieci obyczajności i pobożności. Gdy nauczyłaś dziecię jakiej modlitewki, lub nabożnej pieśni, dałaś mu jałmużnę droższą nad złoto.

8.

Jeżeli ci Pan Bóg pozwoli żyć dłużej, to możesz być pewną, że cię spotka niejedna przykrość lub cierpienie. Znieś takowe cierpliwie i spokojnie na wzór Zbawiciela, który powiedział: "*kto chce mię naśladować, niech sam siebie zaprze, niech weźmie krzyż swój i niech idzie za mną*". Właśnie wtedy, gdy masz jakie cierpienie, możesz się prędzej spodziewać, żeś na drodze wiodącej do nieba, niż, gdybyś żyła wesoło we wszelkim dostatku. Dźwigaj więc swój krzyż ochotnie, nie bądź niecierpliwą lub złośliwą, nie narzekaj, ani łaj, bo wtedy byłabyś podobniejszą do potępieńców piekielnych, niż do twego Zbawiciela krzyż dźwigającego. Osobliwie nie kłam nigdy, by się kłamstwem uwolnić od jakiej przykrości – strzeż prawdy i sprawiedliwości tak w mowie jak i w uczynkach; prawdomówność bowiem i szczerłość wobec Boga i ludzi są

znamieniem szlachetnej duszy. Jeżeli tyle tysięcy męczenników wołało znieść największą hańbę, najokrutniejszą śmierć, niż kłamstwem ratować swe życie, to spodziewam się, że i ty umiłujesz prawdę i będziesz wołała narazić się na największą przykrość, zniewagę lub stratę, niż uciekać się do kłamstwa, podstępu lub obłudy. – Pan Bóg jest odwieczną Prawdą, a czart ojcem kłamstwa; jeśli więc kłamiesz, odstępujesz od Boga a przechodzisz na stronę czarta; Jan św. mówi w swoim objawieniu, że kłamcy nie pójdą do królestwa niebieskiego równie jak nieczyści i mordercy.

9.

Wiele dziewcząt zostaje po ukończeniu szkół w domu rodzicielskim, a rodzice wyznaczają im jakieś zatrudnienie. – Jakiegokolwiek zatrudnienie wyznaczą ci rodzice, bądź posłuszną ich rozporządzeniu, bo taka jest wola Boża, aby dzieci słuchały rodziców, jako też aby im odwdzięczały te dobrodziejstwa, jakie za młodu od nich odbierały. Ale może niedługo będziesz w domu przy rodzicach, może ich Pan Bóg zabierze z tego świata, może będziesz musiała pójść między obcych ludzi i pracą zarabiać na swe utrzymanie. Gdzie bądź będziesz, czy u krewnych, czy u obcych, czy wolną, lub też w służbie, pamiętaj, żebyś zawsze wypełniała obowiązki chrześcijanki – przestrzegaj obyczajności i pobożności, bądź pracowitą i skromną, abyś mogła pracą swoją i siebie wyżywić i rodzinie dopomóc i biednego wesprzeć.

Może być, że kiedyś wstąpisz w stan małżeński. – Ale o tym dość czasu myśleć w późniejszych latach. Teraz zbywaj każdego, któryby ci okazywał szczególniejszą przyjaźń i chciał się zabawiać w twym towarzystwie. – Nie daj się skusić próżności i gardź wszelkimi pochlebstwami. – Skoro tylko stosunki nie pozwalają dwom osobom w najbliższym czasie się poślubić, nie należy zawierać ściślejszych przyjaźni; znaczyłoby to bowiem igrać z ogniem. Taka lekkomyślność prowadzi zwykle do grzechów ciężkich i innych nieszczęść doczesnych.

Niejednej dziewczynie podoba się klasztor i ma ochotę wstąpić. Nad tak ważnym krokiem należy jednak dojrzałe się zastanowić. – Gdy uważasz, że największą albo jedyną przyjemność znajdujesz w obcowaniu z Bogiem, to idź w Imię Boże, jeśli cię gdzie przyjmą; jeśli zaś nie przyjmą, żyj w świecie po klasztorne mu – a to w ten sposób: Bądź posłuszną swemu stałemu spowiednikowi i swoim przełożonym, bądź sumienną w wypełnianiu swoich

obowiązków, nie szukaj towarzystwa i zabaw, nie rozglądaj się na miejscach publicznych, bądź umartwioną w mowie i jedzeniu, nie miej zwyczaju jeść poza zwykłą porą, bądź pilną w pracy a cierpliwą w przeciwnościach a łagodną w obojętności – a nade wszystko, rozmyślaj wiele o męce Pana Jezusa tak, abyś na wzór św. Apostoła nosiła Jezusa ukrzyżowanego nieustannie w swym sercu. Jeżeli ci zaś wypada być w jakim towarzystwie, przygotuj się modlitwą i mocnym postanowieniem, że w rozmowie nie zgrzeszysz.

10.

Nie wiesz wcale, jak długo będziesz żyć i jak ci się będzie powodzić; ale to wiesz, że tylko jedna droga prowadzi do wiecznej szczęśliwości – droga bojaźni Bożej i pobożności. – Zbawiciel mówi: "*Jarzmo moje jest słodkie a brzemię lekkie*". Weźmij więc to słodkie jarzmo i lekkie brzemię na siebie tj. bądź pobożną – nie jest to wcale ani tak trudne, ani tak przykre jak się na oko wydaje: Co dzień rano zastanów się po pacierzu cokolwiek nad jaką prawdą wiary, lub nad swymi skłonnościami i wadami; postanów wady swe zwyciężać, a skłonności przyrodzone umartwiać – lub ćwicz się w pewnej cnocie w ciągu dnia i pamiętaj o tym postanowieniu przy wszystkich twoich czynnościach. Tak ustrzeżesz się roztargnienia, i wszystkie twoje czynności będą kierowane wolą Bożą a nie twoją samowolą. Wieczór zaś uczyni rachunek sumienia, czyś w postanowieniach uczynionych wytrwała, żałuj za grzechy i uchybienia, postanów się nazajutrz poprawić i na drodze cnoty do doskonałości postępować. – Pamiętaj, że kto nie postępuje naprzód, ten się już przez to samo cofa. Wzdychaj też często w smutkach, przykrościach, trudach, pokusach i niebezpieczeństwach do Pana Jezusa i Matki Jego Najświętszej.

Jeżeli możesz, idź co dzień na Mszę świętą, a we święto nie opuszczaj takowej nigdy, pamiętaj, że dzień świąteczny do Pana Boga w szczególniejszy sposób należy. Słuchaj też kazania i uczęszczaj przynajmniej raz na miesiąc do świętych Sakramentów. Jeżeli będziesz dłużej odwlekać, prawdopodobnie wpadniesz w grzech ciężki, który duszę twą zabije i odda w moc czarta. Gotuj się zawsze starannie do Komunii świętej – pamiętaj, że do twej duszy przybędzie Ten, przed którego trybunałem staniesz po śmierci: będzie On dla ciebie łaskawym, miłosiernym, dobrym i słodkim, jeśliś za Nim tęskniła i przyjmowała Go za życia często, sercem czystym, pokornym i miłującym, będzie zaś surowym, jeśliś Go przyjmowała rzadko, niedbale i

oziębłe; – będzie zaś strasznym, jeśliś się odważyła znieważać Go przez świętokradzką spowiedź i komunię.

Wytrwaj w wierności ku Panu twojemu Jezusowi aż do śmierci, a wtedy nie opuści cię nigdy ani w życiu, ani przy śmierci, ani w wieczności.

Niezapominajki. Rady i przestrogi na całe życie dla młodzieży żeńskiej, według Albana Sztolca wydał Ks. Z. G., We Lwowie. Nakładem wydawcy. Z drukarni Ludowej, pod zarządkiem St. Baylego. 1876, str. 14. (1)

(Pisownię i słownictwo nieznacznie uwspółcześiono; ilustracja początkowa od red. *Ultra montes*).

Przypisy:

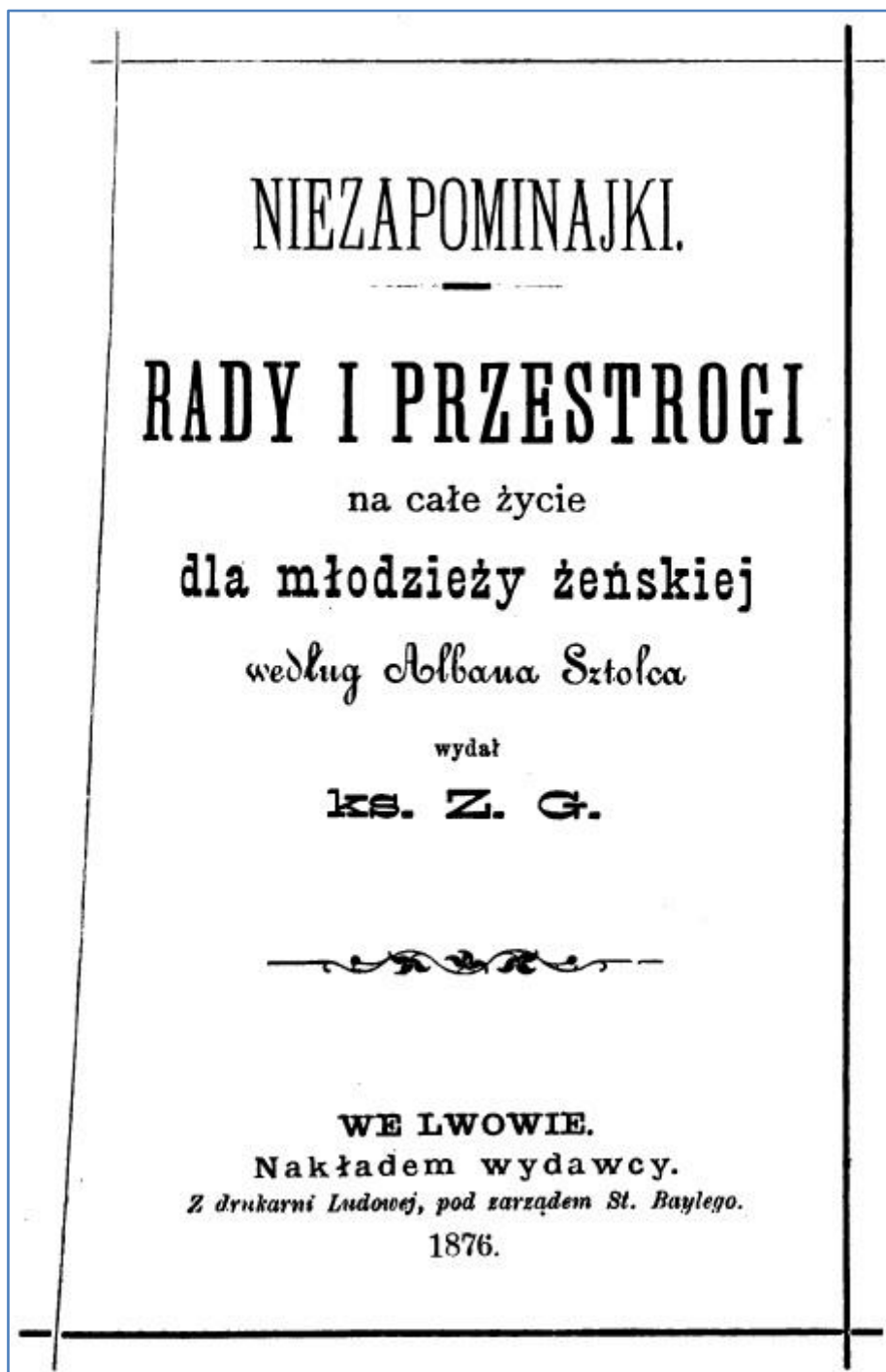
- (1) Por. 1) Ks. Alban Stolz, [*Rady i przestrogi na całe życie. Pamiątka dla młodzieży męskiej przy ukończeniu szkół.*](#)
- 2) Ks. Karol Gobinet, Doktor Teologii, a) [*O czytaniu dobrych książek.*](#) b) [*Przeestroga względem złych książek.*](#) c) [*Maksymy chrześcijańskie.*](#)
- 3) O. Gabriel Hevenes SI, [*Maksymy świętego Ignacego.*](#)
- 4) O. Brunon Vercruysse SI, [*Przewodnik prawdziwej pobożności czyli nowe praktyczne rozmyślenia na każdy dzień roku o życiu Pana Naszego Jezusa Chrystusa.*](#)
- 5) Tomasz a Kempis, [*De imitatione Christi. O naśladowaniu Jezusa Chrystusa.*](#)
- 6) Ks. Wawrzyniec Scupoli, [*Utarczka duchowa czyli nauka poznania, pokonania samego siebie, i dojścia do prawdziwej doskonałości chrześcijańskiej.*](#)
- 7) Bp Jan Piotr Camus, [*Duch świętego Franciszka Salezego, czyli wierny obraz myśli i uczuć tego Świętego.*](#)
- 8) Św. Tomasz z Akwinu, [*Modlitwy. Orationes.*](#)
- 9) Ks. Julian Antoni Łukaszewicz, [*Żywoty Świętych, z dodatkiem rozmyślań, modłów i rycin.*](#)
- 10) O. Tilmann Pesch SI, [*Chrześcijańska filozofia życia.*](#)
- 11) O. Fryderyk William Faber, [*Postęp duszy, czyli wzrost w świętości.*](#)

12) O. Jan Tauler OP, *Ustawy duchowe. Dzieło z XIV wieku.*

13) Św. Alfons Liguori Biskup, Doktor Kościoła, *Doskonałość chrześcijańska według nauk i pism św. Teresy.*

(Przyp. od red. *Ultra montes*).

([HTM](#))

© *Ultra montes* (www.ultramontes.pl)

Cracovia MMXXII, Kraków 2022